Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad
Gemeenteblad

R

Voordracht voor de raadsvergadering van….2024

Jaar	2024
Afdeling	1
Nummer	
Publicatiedatum	
Agendapunt	
Datum besluit B&W	……

Onderwerp

Bekrachtigen van de wijziging van de VloA 2019 i.v.m. de Voorziening High Dosage Tutoring.

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

1. Het door het college op 18 juni 2024 vastgestelde ‘besluit ‘tijdelijke’ aanvulling van de Verordening op het lokaal onderwijsbeleid 2019 met de Voorziening High Dosage Tutoring te bekrachtigen. En deze voorziening door middel van het vaststellen van de Verordening van de raad van de gemeente Amsterdam tot wijziging van de VloA 2019 (Bijlage 2 van dit besluit: Wijzigingsverordening VloA 2019: Voorziening High Dosage Tutoring) toe te voegen aan de VloA 2019.
2. Kennisnemen van de reactie zoals opgenomen in de toelichting van deze voordracht op motie 710.21 d.d. 10 november 2021 van het lid az inzake High Dosage Tutoring voor alle Amsterdamse kinderen

Wettelijke grondslag

- Artikel 6 en 128 van de Wet op het primair onderwijs (Wpo)
- Artikel 149 van de Gemeentewet
- Artikel 3 van de VloA 2019 dat bepaalt dat het college bevoegd is om de verordening tijdelijk aan te vullen met een voorziening. Deze voorziening wordt toegevoegd aan de VloA 2019, nadat de gemeenteraad de tijdelijke voorziening heeft bekrachtigd.
- Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, Artikel 79 en 80.
- Gemeentewet, artikel 169: het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de Gemeenteraad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur (lid 1); zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft (lid 2).

Bestuurlijke achtergrond

- In het coalitieakkoord staat dat de kansenaanpak en de investering in extra (huiswerk) begeleiding voor kinderen die dat nodig hebben, zoals met high dosage tutoring of gratis huiswerkbegeleiding doorgaat.

- Op 10 november 2021 heeft de raad de motie 710.21 van het raadslid Yilmaz over het in kaart brengen van hoe groot de groep is die jaarlijks behoefte heeft aan High Dosage Tutoring en wat hiervan de kosten zijn.

Onderbouwing besluit

Wat is High Dosage Tutoring (HDT)?
HDT is een evidence based, intensieve onderwijsinterventie in het basisonderwijs om het rekenniveau en het sociaal-emotioneel welbevinden van kinderen met een grote leerachterstand te verhogen. Met de inzet van HDT in groep 7 wil de gemeente er voor zorgen dat leerlingen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs het vereiste minimale rekenniveau 1F[1] halen.

De VLoA voorziening HDT betreft een voorziening in natura die de gemeente uitsluitend beschikbaar stelt aan scholen in Zuidoost. Voor de uitvoering van deze voorziening ontvangt The Bridge Learning Interventions (TBLI) een subsidie. TBLI is een organisatie die ernaar streeft om kwetsbare leerlingen te ondersteunen op zowel sociaal-emotioneel als cognitief gebied. TBLI is de enige organisatie in Nederland die de bewezen effectieve methode HDT voor gebruikt.

HDT maakt onderdeel uit van de kansengelijkheidsagenda en is een interventie die specifiek wordt ingezet in stadsdeel Zuidoost in het kader van ambitie 3 van het Masterplan Zuidoost 'gelijke kansen voor de jeugd'. Bij deze ambitie wordt over de volle breedte van de voorzieningen ingezet op behoud van wat goed is, op uitbreiding van succesvolle initiatieven en op verbetering of verandering waar nodig.

Significante positieve effecten op rekenresultaten leerlingen
De universiteit van Amsterdam (UvA) heeft de pilot HDT, waaraan 6 basisscholen in Zuidoost deelnamen van schooljaar 2019-2020 tot en met schooljaar 2021-2022 onderzocht. Uit de resultaten blijkt dat HDT significante positieve effecten heeft op de rekenprestaties van leerlingen. U bent middels de raadsinformatiebrief van 18 juli 2023 hierover geïnformeerd. De uitgebreide wetenschappelijke theoretische basis in combinatie met de gedegen uitvoering van HDT maken dat de interventie zeer effectief is. Leerlingen ontvangen 3 keer per week HDT voor 45 minuten per schooldag een schooljaar lang in een vaste 1-op-2 setting maatwerkgerichte rekenbegeleiding van een tutor. In deze 1-op-2 setting wordt een jaar lang intensief gewerkt aan rekenvaardigheden. De tutors onderhouden daarnaast regelmatig telefonisch contact met de ouders/ verzorgers van de deelnemende leerlingen en er is afstemming met de leerkrachten en ander schoolpersoneel. Momenteel doen er 72 leerlingen verspreid over 5 basisscholen in Zuidoost mee aan HDT. Ook nemen 84 leerlingen van een middelbare school in Nieuw-West middels de voorziening kansenaanpak VO deel aan HDT.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen middels HDT in stadsdeel Zuidoost
Stadsdeel Zuidoost heeft ten opzichte van de andere stadsdelen relatief de meeste leerlingen die het fundamentele rekenniveau (1F) niet behalen. Zo blijkt uit de staat van het Amsterdams primair onderwijs (2023) dat 20% van de leerlingen in stadsdeel Zuidoost het

[1] Het basisniveau 1F is het niveau dat kinderen aan het einde van de basisschool minimaal zouden moeten beheersen. Maar het gewenste niveau ligt hoger. De overheid heeft de wens dat het grootste deel van de leerlingen aan het eind van de basisschool een hoger niveau behaalt, het streefniveau 1S

fundamentele rekenniveau (1F) niet behalen. In Nieuw-West is dit bijvoorbeeld 11%, in Noord 11% en in Zuid 6%. Tegelijkertijd zit stadsdeel Zuidoost wat betreft de leergroei[2] van rekenen boven het landelijk gemiddelde. Ook is het aantal vo-adviezen voor praktijkonderwijs het hoogst en het aantal vo-adviezen dat uitzicht biedt op een theoretische schoolloopbaan het laagst in stadsdeel Zuidoost. Uit het onderzoeksrapport 'Reken op Zuidoost' blijkt dat leerlingen met HDT beduidend meer vooruit gaan met rekenen dan leerlingen zonder. Vanaf schooljaar 2021-2022 is gekozen voor 3 lesuren HDT per week in plaats van 5 lesuren per week. Dit levert een kostenbesparing op, waardoor met een gelijke investering meer leerlingen bereikt kunnen worden. Door deze effectieve interventie in te zetten in Zuidoost investeert het college op een betaalbare en effectieve wijze daar waar dit het hardst nodig is.

Masterplan Zuidoost
Masterplan Zuidoost is een integrale en langjarige aanpak (tot 2040) om leefbaarheid, veiligheid en kansengelijkheid voor bewoners van Zuidoost te verbeteren. Overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bewoners werken samen in de Alliantie Masterplan Zuidoost om de nodige verbetering voor elkaar te krijgen. Een van de ambities van het Masterplan Zuidoost is ' zij die opgroeien en wonen in Zuidoost hebben alle kansen en mogelijkheden om de beste versie van zichzelf te worden – om zich te ontwikkelen en talenten te ontplooien'. Met de inzet van HDT in stadsdeel Zuidoost draagt het college bij aan deze ambitie. De basisschool van de toekomst is in Zuidoost een moderne en excellente school die een centrale plek in neemt voor alle kinderen en ouders. De school regisseert de samenwerking tussen verschillende professionals die werken aan de ontwikkeling van de kinderen. Dit zijn onderwijzers, ouder-kind adviseurs, schuldhulpverleners, jongerenwerkers en HDT tutoren. Met de inzet van een HDT tutor krijgen leerlingen die dit nodig hebben, meer intensieve begeleiding en persoonlijke aandacht bij rekenen.

<u>Gefaseerd opschalen naar 230 leerlingen</u>
Momenteel doen 84 leerlingen mee verspreid over 5 basisscholen. In de periode 1 september 2024 tot 1 januari 2025 wordt opgeschaald naar 180 leerlingen (18 groepen) en in de periode 1 september 2025 tot 1 januari 2027 om een totaal 230 leerlingen (23 groepen). Op deze wijze is de opschaling voor TBLI beheersbaar en uitvoerbaar. Het breed opschalen van HDT in het basisonderwijs in Zuidoost kan leiden tot het volledig wegwerken van relevante onderwijsachterstanden. Bij het opschalen is het wel van belang om de nauwe samenwerking tussen de betrokken partijen voort te zetten, de uitvoering en de resultaten te blijven volgen en samen na te denken over de borging van HDT binnen het onderwijs.

<u>Selectie leerlingen</u>
Leerlingen worden door scholen binnen de kaders van de voorziening HDT geselecteerd. Dit betekent dat scholen 10 leerlingen uit groep 7 voor deelname aan HDT selecteren op basis van de M6 rekentoets. De M6 rekentoets is een Cito-toets voor rekenen die door groep 6 leerlingen medio december/ januari wordt gemaakt. Binnen de M6 toets zijn de volgende scores mogelijk:

- Niveau I: 20 % hoogst scorende leerlingen
- Niveau II: 20 % boven het landelijk gemiddelde
- Niveau III: 20 % landelijk gemiddelde
- Niveau IV: 20 % onder het landelijk gemiddelde

[2] De leergroei laat zien wat het onderwijs toevoegt aan een kind: op welk niveau start het kind, en hoe ver groeit het door.

- Niveau V: 20 % laagst scorende leerlingen

Leerlingen worden van groep 3 tot en met de doorstroomtoets van groep 8 twee keer per jaar, midden van het schooljaar en aan het einde van het schooljaar, getoetst.

Aan de hand van de M6 rekentoets worden minimaal 6 van de 10 leerlingen geselecteerd die op niveau IV en V zitten. Leerlingen die op basis van de M6 rekentoets op niveau I en II zitten kunnen niet aan HDT deelnemen, omdat bij deze leerlingen geen sprake is van een rekenachterstand. Scholen hebben de ruimte om 4 leerlingen te selecteren die op basis van de M6 rekentoets op niveau III zitten. Door deze ruimte te bieden kunnen leerlingen die op niveau III met extra inzet van HDT wellicht doorstromen naar een niveau dat uitzicht biedt op een theoretische schoolloopbaan.

<u>Selectie scholen</u>
De selectie van scholen die in aanmerking komen voor HDT vindt plaats op grond van de onderwijsvoorziening High Dosage Tutoring. De ingediende aanvragen worden op basis van het percentage doelgroepleerlingen op de school gerangschikt van hoog naar laag. De aanvragen worden gehonoreerd naar de volgorde op de prioriteitenlijst totdat het maximaal aantal beschikbare HDT-groepen van 23 is bereikt. Er zijn in Zuidoost 23 basisscholen met minimaal 30% doelgroepleerlingen waarbij sommige scholen een dubbele groep 7 hebben.

<u>Verduurzaming en samenwerking</u>
Gedurende de uitvoering van HDT in Zuidoost vormen TBLI, deelnemende scholen, schoolbesturen en de gemeente Amsterdam een werkgroep die 2 keer in het jaar bij elkaar komt. Er wordt hierbij stilgestaan bij de voortgang, ontwikkelingen en aandachtspunten. Op basis van o.a. deze gesprekken, wordt verder onderzocht hoe HDT op de langere termijn op scholen geborgd kan worden. Er wordt bijvoorbeeld onderzocht of het mogelijk is om schoolpersoneel te equiperen zodat zij zelf een vorm van intensieve rekentutoring kunnen geven. Verder wordt, met het oog op verduurzaming en het versterken van de samenwerking, Stichting TBLI onderdeel van de Zuidoost Community. De Zuidoost Community bestaat o.a. uit bewoners en (maatschappelijke) organisatie die bijdragen aan de ambities van het Masterplan Zuidoost. Op deze wijze komen er korte lijntjes tussen TBLI en bijvoorbeeld bewoners en andere organisaties in Zuidoost. Zo kan er makkelijker verkend worden hoe TBLI verder kan bijdragen aan de ambities van het Masterplan Zuidoost, zoals het lerarentekort in Zuidoost. Hierbij kan gedacht worden aan het werven van tutoren in Zuidoost die na een jaar de overstap maken tot zij-instroom binnen het onderwijs. TBLI heeft in de afgelopen periode ook feedback verzameld van schoolpersoneel die ingezet kan worden om de HDT materialen te verbeteren. Tenslotte blijven we HDT koppelen aan onderzoek. Zo worden middels een aantal verschillende interview enfocusgroep-rondes met schoolbesturen, scholen, ouder/kind en TBLI potentiële knelpunten voor duurzame implementatie en verduurzaming geïnventariseerd. Op basis hiervan wordt onderzocht op welke wijze deze opgelost kunnen worden met de bijbehorende draagvlak.

Subsidieverlening TBLI
Het college heeft besloten om een incidentele subsidie te verlenen aan Stichting TBLI voor het uitvoeren van HDT in de periode 1 augustus 2024 tot 1 augustus 2026. Stichting TBLI is de enige organisatie in Nederland die HDT uitvoert. Een meerjarige subsidie biedt deze stichting meer zekerheid en minder aanvraag- en verantwoordingsmomenten, en worden leerlingen die dit het hardst nodig hebben tot en met juli 2026 consistent voorzien van HDT.

<u>Spoedeisend karakter</u>

In artikel 3 van de VloA 2019 heeft de gemeenteraad geregeld dat het college dezeverordening tijdelijk kan aanvullen met nieuwe voorzieningen. Deze mogelijkheid heeft de wetgever in artikel 28, vierde lid Wpo gecreëerd om snel in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Het college heeft ook in het geval van de Voorziening HDT gebruik van deze bevoegdheid gebruik gemaakt, omdat het college de basisscholen in Zuidoost en Stichting TBLI voor het zomerreces uitsluitsel wil geven over welke scholen vanaf 1 september 2024 in aanmerking komen voor HDT. Scholen hebben enerzijds een redelijke termijn om een subsidieaanvraag in te dienen. Anderzijds kan TBLI de nodige voorbereidingen treffen voor de start in september 2024. TBLI heeft 2-3 maanden voorbereidingstijd nodig. Zo moeten er bijvoorbeeld roosters gemaakt worden, doornemen van de voorwaarden met elke afzonderlijke school en het verzamelen van toestemmingsformulieren van ouders. Als het college geen gebruikmaakt van de spoedprocedure, dan kunnen scholen niet per 1 september 2024 starten gezien de nodige voorbereiding van TBLI. Artikel 28, vierde lid Wpo bepaalt verder dat een tijdelijke aanvullende voorziening binnen 12 weken voorgelegd moet worden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan besluiten om de tijdelijke aanvulling al dan niet te bekrachtigen. Indien de gemeenteraad besluit om af te zien van bekrachtiging, heeft dit geen gevolgen voor aanvragen die al zijn ingediend voor de tijdelijke aanvulling. Na de bekrachtiging door de gemeenteraad maakt de wijziging definitief deel uit van de voorziening.

Ad 2 Kennisnemen van de afdoening motie 710 van het lid Yilmaz inzake High Dosage Tutoring voor alle Amsterdamse kinderen

In de vergadering van de gemeenteraad van 10 november 2021 heeft uw raad de motie 710 van raadslid Yilmaz (Denk) aangenomen. Daarin wordt het college gevraagd om: In kaart te brengen hoe groot de groep is die jaarlijks behoefte heeft aan High Dosage Tutoring en wat hiervan de kosten zouden zijn. De raad constateert dat uit de evaluatie blijkt dat High Dosage Tutoring grote impact kan hebben op de leerprestaties van achtergestelde basisschoolleerlingen. Daarom wordt het uitgebreid in een deel van Zuidoost, de behoefte is echter groter in Zuidoost en in de rest van de stad.

Allereerst, deze motie is per abuis niet meegenomen in de raadsbrief van 18 juli 2023 waarin de raad wordt geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek ‘Reken op Zuidoost’. Onze excuses hiervoor.

In Amsterdam zijn er binnen het basisonderwijs ongeveer 20.000 doelgroepleerlingen, waarvan ruim 2000 in groep 7. HDT kost circa € 5.000 per leerling. In totaal gaat het om ongeveer 10 miljoen euro wil het college HDT uitbreiden naar de rest van de stad.

Het college heeft bij het coalitieakkoord voor de periode 2023 – 2026 € 1 miljoen per jaar vrijgemaakt voor HDT. Uit het onderzoeksrapport ‘Reken op Zuidoost’ concluderen onderzoekers dat breed opschalen van HDT in het basisonderwijs in Zuidoost kan leiden tot het volledig wegwerken van relevante onderwijsachterstanden op het gebied van rekenen. Er is sprake van een verbetering van de schoolprestaties, drie tot zes maanden extra leertijd, en het draagt bij aan het geloof in eigen kunnen van de leerlingen. Deze wetenschappelijke bevindingen maken deze kostbare interventie zinvol en de investering waard. Middels de vrijgemaakte middelen van € 1 miljoen per jaar kunnen we ongeveer 230 leerlingen uit Zuidoost HDT bieden en bereiken we zo het grootste deel van de doelgroep leerlingen in Zuidoost. Zoals hierboven onder het kopje ‘verduurzaming en samenwerking’ onderzoeken we samen met schoolbesturen, scholen en TBLI op welke wijze HDT geborgd kan worden op scholen. Hierbij wordt ook verkend of schoolbesturen middels de Kansenaanpak PO HDT kunnen inzetten. Kansenaanpak VO wordt door sommige schoolbesturen ook al ingezet voor HDT.

Het college beschouwt de motie 710 bij deze als afgehandeld.

Jaar 2024
Afdeling 1
Nummer
Datum …..

Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad

Voordracht voor de raadsvergadering van …..2024

R

Financiële paragraaf

Toelichting

De beslispunten hebben geen financiële consequenties.

Geheimhouding

n.v.t.

Stukken

Meegestuurd

Bijlage 1: Besluit tijdelijke aanvulling voorziening HDT door het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam
Bijlage 2: Publicatiebesluit: Voorziening HDT
Bijlage 3: Besluit aanvullen regeling HDT door raad

Ter inzage gelegd

….

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

OJZD, Hasna Joutay, h.joutay@amsterdam.nl

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam

Peter Teesink, gemeentesecretaris

Femke Halsema, burgemeester